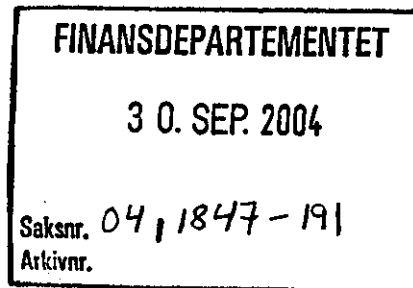

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Oslo, 29.09.04

SIVILØKONOMENE

HØRING OM SKATTEOPPKREVERUTVALGETS INNSTILLING NOU 2004:12

Det vises til høringsbrev av 18.06.2004 til høringsinstansene vedrørende skatteoppkreverutvalgets utredning NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving. Siviløkonomene (tidligere Norske Siviløkonomers Forening) har vurdert utredningen, og ønsker å avgi følgende uttalelse i saken:

1 FORBEDRINGSTILTAK

Skatteoppkreverutvalget foreslår 16 ulike tiltak som kan bidra til å forbedre skatteoppkrevingen. Siviløkonomene ser det som positivt at utvalget har kommet opp med forslag til tiltak som kan gi bedre skatteinnkreving, og ser det også som positivt at disse tiltakene kan gjennomføres uten å endre organiseringen av skatteoppkreverfunksjonen. Vi har ikke faglig grunnlag for å kommentere forslagene utover skatteoppkreverutvalgets egne kommentarer. Vi nøyer oss derfor med å anbefale at forslagene vurderes konkret og detaljert av relevant fagmyndighet, og at forslagene gjennomføres dersom forslagene bidrar til bedre skatteinnkreving og/eller en enklere hverdag for arbeidsgiverne og skattyterne.

2 ORGANISERING

2.1 Kriterier

Siviløkonomene har registrert at skatteoppkreverutvalget har delt seg i et flertall og i et mindretall med hensyn til spørsmålet om den mest hensiktsmessige organisering av skatteoppkreverfunksjonen. Flertallet går for en statlig skatteinnkreving, mens mindretallet mener en fortsatt kommunal skatteinnkreving er å foretrekke. Til grunn for skatteoppkreverutvalgets vurdering av den mest hensiktsmessige organisering, ligger kriterier der blant annet kvalitet og effektivitet i skatteoppkrevingen, rettssikkerhet og hensynet til brukerne er sentrale elementer. I tillegg legger utvalget vekt på hensyn som bl.a. synergieffekter, bekjempelse av økonomisk kriminalitet, distriktpolitiske hensyn, folkevalgt kontroll og innsyn, kommunalt økonomisk selvstyre og overgangskostnader. Siviløkonomene er enig i at disse hensynene er viktige målestokker for god skatteinnkreving, og vi vil knytte våre kommentarer opp mot de samme kriteriene.

2.2 Kvalitet og effektivitet i skatteoppkrevingen

Skatteoppkreverutvalget legger her vekt på at organiseringen skal bidra til at så mye som mulig av utliknet skatt blir betalt, og til at dette skjer på en mest mulig samfunnsøkonomisk lønnsom måte. Siviløkonomene har registrert at skatteoppkrevernes resultater viser at over 99 % av all utliknet skatt blir innbetalt, og har alt i alt inntrykk av at norsk skatteinnkreving fungerer på en tilfredsstillende måte. Vi kan ikke se at skatteoppkreverutvalgets utredning dokumenterer at det er noe å tjene på å endre organiseringen av skatteinnkrevingen.

2.3 Hensynet til brukerne

Utredningen peker på at skatteoppkrevingen må være organisert på en slik måte at man sikrer brukerne (skattytere og arbeidsgivere) god tilgjengelighet og service, og ikke minst at brukernes rettssikkerhet blir ivarettatt. Ved dagens organisasjonsmodell synes tilgjengeligheten for brukerne godt ivarettatt. Siviløkonomene har merket seg at det i skatteoppkreverutvalgets innstilling er referert en undersøkelse som Norsk Gallup har foretatt i 2002 og som viser at brukerne oppfatter de kommunale skatteoppkreverkontorene mer positivt enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, saksbehandlingstider osv. Ut fra hensynet til brukervennligheten synes det derfor å være lite å tjene på en omorganisering.

2.4 Rettssikkerhet

I rettssikkerhetsvurderingen har skatteoppkreverutvalget lagt vekt på å sikre tilstrekkelig avstand mellom fastsetting av skatt og innkreving av skatt. Siviløkonomene er enig i at dette er et viktig prinsipp også ved valg av fremtidig organisering, og viser til at dagens modell med statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor ivaretar dette skillet.

2.5 Synergieffekter

I utredningen har vi merket oss den refererte undersøkelse som viser at skatteoppkreving i betydelig grad gjennomføres i det samme miljø som står for innkreving av kommunale avgifter og fakturering og innkreving av andre kommunale krav. Denne måten å organisere arbeidet på ser for oss ut til å være ressurseffektiv og bidrar til at selv små kommuner kan opprettholde et økonomimiljø.

2.6 Bekjempelse av økonomisk kriminalitet

Arbeidet mot økonomisk kriminalitet er knyttet til bl.a. informasjons og veiledningsvirksomhet, til kontrollvirksomhet og til effektiv innfordring. Etter Siviløkonomenes vurdering har lokalkunnskap betydning for å avdekke unndragelser, og det er grunn til å anta at nærhet til skattyter har forebyggende effekt i forhold til skatteunndragelser.

2.7 Folkevalgt kontroll og innsyn

Mange norske skattytere betaler 30-40 % eller mer av sin inntekt i skatt. Folkevalgt, demokratisk kontroll av - og innsyn i skatteinnkrevingen fremstår derfor som viktig - både ut fra kontroll- og tilsynshensyn, men også for å gi skattesystemet legitimitet. Siviløkonomene har ikke grunnlag for å tro at en omorganisering av skatteinnkrevingen vil forbedre muligheten for folkevalgt kontroll og innsyn.

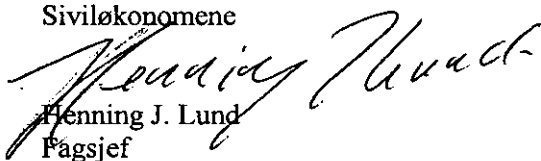
2.8 Overgangskostnader

Skatteoppkreverutvalgets utredning sier lite om hvilke overgangskostnader en eventuell statliggjøring av skatteoppkrevingen kan innebære. En grundigere vurdering av konsekvensene ved en eventuell "virksomhetsoverdragelse" og av de eventuelle provenymessige konsekvenser av en omorganisering, hadde vært ønskelig.

3 OPPSUMMERING

Basert på den tilgjengelige informasjon synes skatteinnkrevingen i Norge å fungere på en tilfredsstillende måte. Siviløkonomene har ikke funnet grunnlag for å anbefale en endring av dagens organisasjonsmodell.

Med vennlig hilsen
Siviløkonomene

Henning J. Lund
Fagsjef